

KLAVIR

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: klavir

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Matjaž Balažic, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Renata Bauer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Tina Bohak Adam, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Pia Brodnik, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Ambrož Čopi, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Barbara De Costa, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Tatjana Dvoršak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Nina Frank, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danilo Kostevšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Primož Kranjc, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Egon Mihajlovič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Ilonka Pucihar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tomaž Sevšek Šramel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tatjana Vasle, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Borut Zagoranski, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Suzana Zorko, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Zala Mikeln

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-klavir_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:ZB-2025-03-1214-7)-ID [255866627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:ZB-2025-03-1214-7)

ISBN 978-961-03-1214-7 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, določil učni načrt klavir za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B - petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B - petje-instrument).

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu klavir za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B - petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B - petje-instrument).

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtnice, učnih načrtov ter katalogov znanj)

ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptataecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

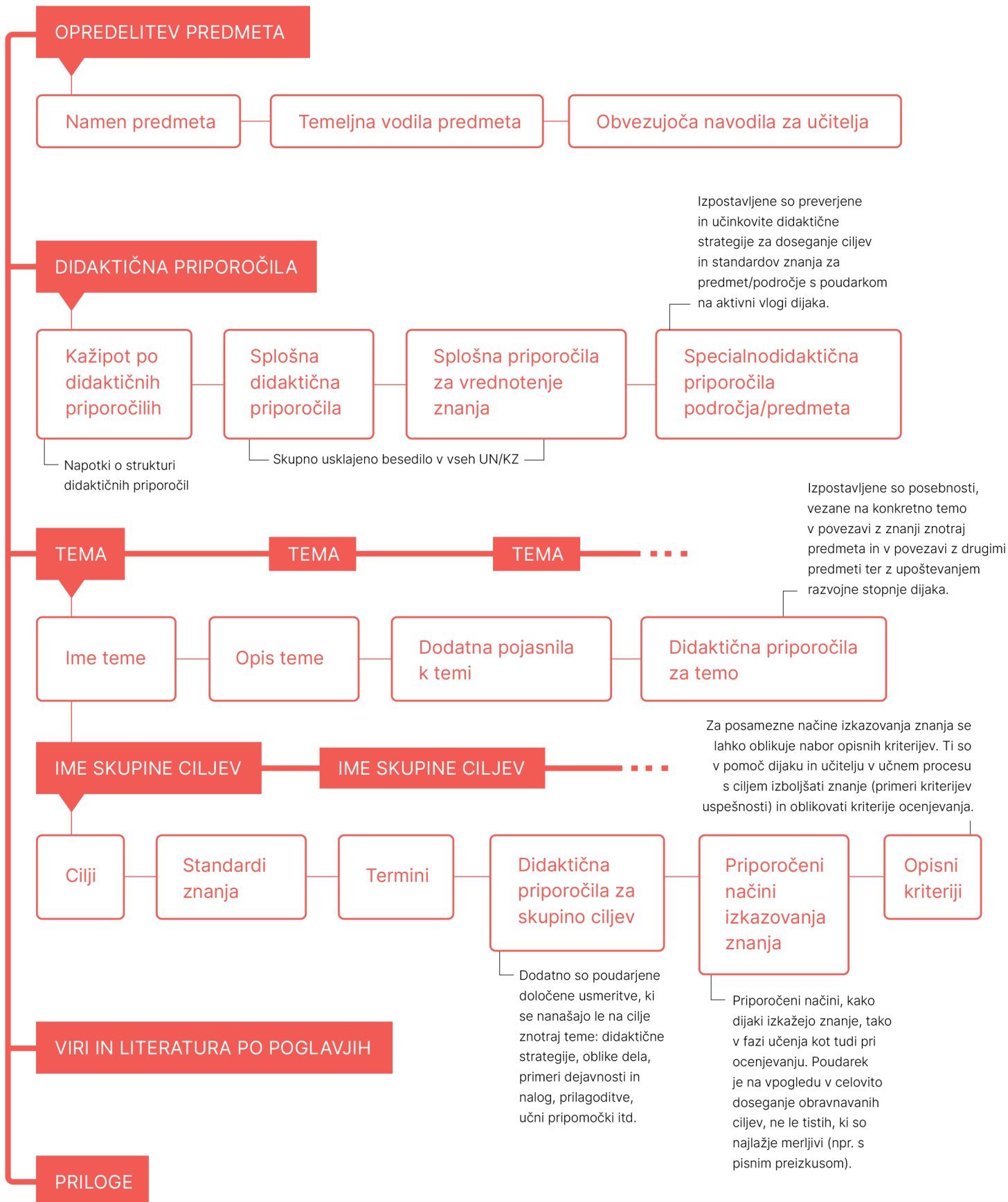
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 11

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 16

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA.....23

1. LETNIK 24

Tehnične in muzikalne prvine 24

Etude 26

Barok in predklasicizem 28

Klasicizem 30

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja 32

Skladbe slovenskih skladateljev 34

2. LETNIK 35

Tehnične in muzikalne prvine 35

Etude 37

Barok in predklasicizem 39

Klasicizem 41

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja 43

Skladbe slovenskih skladateljev 45

3. LETNIK 46

Tehnične in muzikalne prvine 46

Etude 48

Barok in predklasicizem 50

Klasicizem 52

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja 54

Skladbe slovenskih skladateljev 56

4. LETNIK 57

Tehnične in muzikalne prvine 57

Etude 59

Barok in predklasicizem 60

Klasicizem 62

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja..... 64

Skladbe slovenskih skladateljev 66

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH68

1. letnik..... 68

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 68

ETUDE 68

BAROK IN PREDKLASICIZEM..... 69

KLASICIZEM..... 69

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA 70

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 72

2. letnik..... 73

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 73

ETUDE 73

BAROK IN PREDKLASICIZEM..... 73

KLASICIZEM..... 74

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA 74

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 77

3. letnik..... 78

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 78

ETUDE 78

BAROK IN PREDKLASICIZEM..... 79

KLASICIZEM..... 79

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA 80

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 83

4. letnik..... 84

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 84

ETUDE 85

BAROK IN PREDKLASICIZEM..... 85

KLASICIZEM	85
SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA.....	86
SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV	89
PRILOGE	91

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Poslanstvo predmeta klavir v programu Umetniška gimnazija – glasbena smer, modul B: petje/instrument je razvijati človeški potencial na področju glasbene umetnosti in temelji na prepričanju, da sta glasba in umetnost najboljše sredstvo za doseganje osebne rasti in družbene kohezije. To omogoča razvoj strukturiranega sistema, ki ga sestavlja učni načrt in preverjanje znanja, kar spodbuja sodelovanje pri glasbenem ustvarjanju, poustvarjanju in avtentičnem izražanju. Učni načrt ponuja izbiro in prilagodljivost, ki omogočata dijaku, da razvija svoja glasbena znanja in izvajalske spretnosti, da nastopa po svojih najboljših močeh, prejme priznanje za svoje dosežke in z glasbo prispeva k dobrobiti skupnosti.

Klavir je glasbilo z raznovrstnimi vlogami: je svetišče koncertantov in njihovih poslušalcev ter prostor učenja, raziskovanja, poučevanja in iskanja navdihov novim skladbam. Za mesto ob njem se potegujejo mladi pianisti, željni vadenja, solističnih nastopov, tekmovanj in vsestranskih uspehov. Klavirski zvoki popestrijo tudi komorne zasedbe različnih glasbenih slogov in polnijo koncertne odre doma in po svetu. Skozi klavir vedno znova zaživijo ritmi, melodije, harmonije in kontrapunkti ter odtenki zvokov, ki spodbujajo aktivnosti v možganih – spomin, osredotočenost, vztrajnost, razvijajo ustvarjalnost in domišljijo, prebudijo naša občutja, predanost in oživijo čistost duha.

Dijak modula B stopa v smeri tega glasbenega Parnasa in ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija v Sloveniji ali tujini.

Dijak odkriva, razvija in pogloblja svoje glasbene sposobnosti, znanje in veščine: usmerja in razvija svoje pianistične spretnosti; spozna in udejanja izvajalsko prakso posameznih slogov in obdobj; raziskuje in obvladuje izrazne možnosti glasbila; razvija občutek za ritem, fraziranje, dinamično, agogično in tonsko oblikovanje; zna opredeliti vse artikulacijske možnosti klavirske tehnike; spozna, razume in uporablja strokovne glasbene izraze; uri se v hitrem branju; razume in praktično uporablja zakonitosti glasbene teorije; spozna svoje občutke, se navaja na estetsko in umetniško doživljanje skladb ter razvija glasbeni okus; spozna klavirsko literaturo in zgodovinske ter slogovne značilnosti posameznih glasbenih obdobj; spozna slovensko glasbeno ustvarjalnost in razvija zavest o pomenu ohranjanja narodne identitete ter oblikuje primerjave z evropsko glasbeno dediščino.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Ponuja široko in temeljito izobrazbo, ki omogoča dijakovo samostojno delo. Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira glasbene vsebine oziroma teme: tehnične in muzikalne prvine, etude, baročne, predklasicistične in klasicistične skladbe, skladbe 19., 20. in 21. stoletja, skladbe slovenskih skladateljev. Namen izbora teh vsebin je razvijanje dijakove vsestranske glasbene nadarjenosti, njegovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj ter krepitev njegove daljše osredotočene pozornosti in psihofizične vzdržljivosti. Učitelj posveča pozornost tudi fizičnemu, duševnemu in socialnemu zdravju, gojenju duha ustvarjalnosti ter s tem celostnemu razvoju dijaka.

Tako učitelj kot dijak skrbita za kvaliteto učnega jezika in spoštljivo medsebojno komunicirata.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je celostno in ciljno zastavljen za vsakega posameznega dijaka. Temelji na podlagi sodobnih raziskav, kulturnih vrednot in učinkovitih strategij. Učitelj pozna in spodbuja dijakove ambicije ter nadstandardne sposobnosti, zagotavlja kvalitetno strokovno podporo in mu s tem pomaga oblikovati ter uresničevati kratko-, srednje- in dolgoročne cilje. Za učinkovito načrtovanje pouka učitelj sočutno in spodbudno spremlja dijakovo trenutno počutje, odzivanje in napredek. Ob pogovorih z dijakom, sodelovanju s starši, posvetu s strokovnimi sodelavci in z nabiranjem dodatnih strokovnih znanj upošteva dijakove predispozicije in okoliščine, ki zahtevajo prilagajanje pouka tako zaradi obremenitev pri pouku, nastopih in tekmovanjih kot tudi zaradi dijakovega zdravstvenega stanja ter psihofizičnega počutja. Nenehno ohranja spodbudno naravnost in usmerja k najvišji možni uresnitvi dijakovih potencialov. S pristopom, osredinjenim na dijaka, dijak zavestno gradi svojo glasbeno identiteto.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelka *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznoliškega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

88 tipk sodobnega klavirja ima svoje mesto celo v svetovnem dnevu klavirja, ki ga slavimo osemnosedeseti dan v letu.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezen letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo (letnik) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov se učitelju omogoča avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Učitelj se zaveda širine in kompleksnosti poučevanja klavirja. Prav tako se zaveda dijakovih morebitnih delikatnosti in nevrodivezitet ter upošteva družinske in socialne okoliščine ter dijakove medvrstniške odnose. Tako vseskozi ohranja spoštljivo in spodbudno naravnost, navdušenje nad glasbo, se dodatno vseživljenjsko izobražuje, spremlja koncertno dogajanje in vzdržuje svojo izvajalsko kondicijo.

Dijak skladno s svojimi psihofizičnimi zmogljivostmi in razvojem izraznih ter ustvarjalnih sposobnosti pri pouku klavirja pogloblja svoja teoretična in praktična znanja ter veščine. Pri tem uzavešča in razvija motorične spretnosti, ritmične, bralne, muzikalne in ustvarjalne sposobnosti ter spoznava slogovne značilnosti različnih obdobj. Upoštevati je treba, da imajo dijaki različno predznanje in predispozicije, a se pri tem ne sme izpuščati temeljnega znanja, ki je nujno za obvladovanje zahtevnejših del. Naloga učitelja je dijaku omogočiti optimalen celostni razvoj s tem, da ob spodbujanju naštetih sposobnosti in veščin skrbno upošteva raven njegovih intelektualnih, kognitivnih, nevroloških, socialnih in moralnih funkcij ter podpira njegovo fizično, čustveno, mentalno in socialno zdravje.

Bistvene prvine klavirskega pouka so samostojno raziskovanje, študiranje in poglobljeno oblikovanje interpretacij skladb različnih obdobj ter slogovnih značilnosti. Širok nabor klavirske literature omogoča izbor del, ki bodo najbolj koristila posamezniku. Z igranjem številnih raznolikih skladb, s transpozicijo preprostejših del in z branjem *a prima vista* dijak izboljšuje in nadgrajuje veščine branja. Posebno pozornost velja nameniti tudi pomnjenju izbranih glasbenih del in s tem krepitvi različnih vrst spomina (slušni, motorični, harmonski, oblikovni, čustveni, jezikovni ...). Prav tako pomembna je improvizacija, ki dijaku omogoča razvoj ustvarjalnih, slušnih in izraznih sposobnosti ter boljšo iznajdljivost v nepredvidljivih okoliščinah izvajalskih nastopov.

Dijak pri pouku klavirja krepi notranji sluh, glasbeno domišljijo in doživljanje, uzaveščeno posluša kvaliteto zvoka in sledi procesu oblikovanja interpretacije ter vrednoti svoje igranje. Ob tem uzavešča telesno držo, ravnovesje in prožnost gibov, sprošča morebitne odvečne napetosti ob igranju klavirja ter uporablja široko paleto težnostne igre in dotikov prstov s klavirskimi tipkami. Učitelj lahko v procesu pouka ob spoštovanju dijakove integritete in njegovi privolitvi tudi s fizičnim dotikom pomaga do uzaveščanja drža, učinkovitega gibanja in fizioloških procesov telesa ter do sproščanja morebitnih napetosti. Učitelj uzavešča dijaka o pomenu splošnega zdravja, fizične kondicije in vaj za telesno moč ter prožnost. Pomaga mu oblikovati rutine ogrevanja telesa pred vadenjem, raztezanja obremenjenih delov telesa v odmorih in načine umirjanja po končanem vadenju.

Učitelj omogoča dijaku soustvarjanje učnega procesa s ključnimi dejavniki: namera učenja, osebni cilji, kriteriji uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje. To vodi k dijakovi aktivnejši vlogi v učnem procesu ter k celostnemu razvoju in trajnejšemu znanju. Dijak si ob učnem načrtu zastavlja kratko-, srednje- in dolgoročne cilje in namere, vrednoti svoje delo v povezavi z zastavljenimi cilji in je deležen kvalitetnih in izčrpnih povratnih informacij predvsem od svojega učitelja, prav tako pa tudi od drugih učiteljev in dijakov (ob nastopih ali drugih skupinskih projektih), z namenom krepitev osebno-glasbeno-pianističnega razvoja, veščin, znanja in nadgradnje dosežkov.

Dijak razvija odgovornost za svoja znanja in spretnosti: v povezavi z učnim načrtom in standardi znanja oblikuje lastne cilje; razvija sposobnosti za načrtovanje učenja; usvaja ter oblikuje strategije za doseganje zastavljenih ciljev; ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka v skladu z zastavljenimi cilji. Na nastopih predstavlja svoje ustvarjalne in poudarjalne dosežke.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

Pri preverjanju znanja učitelj redno spremlja dijakov postopni razvoj in napredek, preverja njegovo moč dojemanja glasbe, raven znanja, sposobnosti in spretnosti. Dijaku zagotavlja izčrpne povratne informacije o njegovem delu in napredovanju. Sprotno temeljito preverjanje znanja, sposobnosti in spretnosti zagotavlja celovito sliko o napredku in morebitnih težavah posameznega dijak. Na tem temelju učitelj pripravi načrt nadaljnjega dela in oblikuje učinkovite strategije za vadenje ter preverja znanje pri vsaki individualni uri pouka, na nastopih. K preverjanju in sodelovanju lahko učitelj povabi tudi druge učitelje, kar bo okrepilo timsko delo, izmenjavo izkušenj in usklajevanje meril.

Učitelj učinkovito pripravlja dijaka na nastope, seminarje, tekmovanja, preverjanja znanja, ocenjevanje; to vključuje tako temeljito tehnično, muzikalno in doživlajsko pripravljenost skladbe kot tudi psihofizično pripravo. Ob tem je pomemben tudi mentalni trening (zvočno, vizualno, fizično, miselno predstavljanje skladbe), kognitivno prestrukturiranje omejujočih misli, vizualizacija optimalnega nastopa, čustvena regulacija pred nastopom, med njim in po njem ter širok nabor dostopnih tehnik za optimalni nastop ter doživljanje zanosa.

Učitelj prevzame odgovornost za izbiro ustreznega programa, s katerim se dijak predstavlja na nastopih, preverjanjih znanja, seminarjih in tekmovanjih. Priporočena literatura je zgolj izhodišče za izbor najustreznejšega programa za posameznega dijaka. Širok nabor in dostopnost klavirske literature omogoča dijaku, da igra tudi druge skladbe primerljive ali zahtevnejše težavnostne stopnje; glede na priporočeno literaturo v posameznih razdelkih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi. Na tem nastopu dijak izkaže minimalne standarde znanja z izvedbo predvidenih vsebin, ki so specifične za vsak letnik. Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti pokažejo na praktičen in ustvarjalen način. Nastop se ocenjuje.

Priporočamo, da dosežek dijaka na zaključnem nastopu ocenita vsaj dva učitelja, ki ne poučujeta dijaka. Oceno določita v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop:

1. LETNIK

Dijak:

- » zaigra durovo in molovo lestvico v oktavni razdalji, čez štiri oktave kombinirano;
- » zaigra veliko razložitev durovega in molovega kvintakorda z obrati, čez štiri oktave vzporedno;
- » na pamet zaigra etudo virtuosnega značaja; izvzete so Etude C. Czernyja, op. 821;
- » na pamet zaigra eno Dvoglasno ali Triglasno invencijo J. S. Bacha ali tri stavke različnega značaja iz Francoske suite J. S. Bacha;
- » na pamet zaigra skladbo iz obdobja predklasicizma;
- » zaigra stavek v sonatni obliki in počasni stavek sonate M. Clementija ali J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna; vsaj en stavek sonate izvede na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja.

2. LETNIK

Dijak:

- » zaigra durovo in molovo lestvico v razdalji terce, čez štiri oktave kombinirano in v razdalji sekste čez štiri oktave vzporedno;
- » zaigra veliko razložitev durovega in molovega kvintakorda z obrati, kombinirano;
- » na pamet zaigra virtuosno etudo; izvzete so Etude C. Czernyja, op. 821 in op. 299, 1. in 2. zvezek;
- » na pamet zaigra Triglasno invencijo J. S. Bacha ali tri stavke različnega značaja iz Francoske suite J. S. Bacha;
- » na pamet zaigra skladbo iz obdobja predklasicizma;

- » zaigra stavek v sonatni obliki in počasni stavek sonate M. Clementija ali J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna; vsaj en stavek sonate izvede na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja.

3. LETNIK

Dijak:

- » zaigra durovo in molovo lestvico v dvojnih tercah, čez štiri oktave z vsako roko posebej ali z obema skupaj;
- » zaigra veliko razložitev dominantnega in zmanjšanega septakorda z obrati, čez štiri oktave vzporedno;
- » na pamet zaigra virtuosno etudo;
- » na pamet zaigra Preludij in fugo iz WTK J. S. Bacha ali dva stavka iz Angleške suite ali Partite J. S. Bacha; skladbe lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra sonato J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna po izboru v celoti; sonato lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja; skladbe lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb slovenskega avtorja; skladbe lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet.

4. LETNIK

Dijak:

- » na pamet zaigra virtuosno etudo;
- » na pamet zaigra Preludij in fuga iz WTK J. S. Bacha; skladbo lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra sonato J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna ali F. Schuberta po izboru v celoti; sonato lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja; skladbe lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb slovenskega avtorja; skladbe lahko izvede po notah, če je preostali program izveden na pamet.

Primernost ali stopnjo zahtevnosti izbranih skladb lahko preverjamo v literaturi, kot je:

– Magrath, Jane. (1995). *Pianists Guide to Standard Teaching and Performance Literature*. Van Nuys: Alfred Publishing Co., Inc.

- Hinson, Maurice, in Roberts, Wesley. (2014). Guide to the Pianist's Repertoire. Bloomington: Indiana University Press.
- Rueger, Christoph (ur.). (1998). Harenberg Klaviermusikführer. Dortmund: Harenberg Kommunikation.
- Keller, Hermann. (1965). Das Wohltemperierte Klavier von Johann Sebastian Bach. Kassel: Bärenreiter-Verlag.

Prav tako lahko primernost ali stopnjo zahtevnosti izbranih skladb raziščemo na spletnih straneh, kot so:

- <https://www.pianolibrary.org/difficulty>
- <https://pianosyllabus.com>
- <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/u1ny2vr>
- <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/a9exmsj>

Dijak pridobiva verodostojne podatke iz knjižnih in drugih virov ter tehtno uporablja računalniške programe in mobilne aplikacije. Učitelj uči in spodbuja dijaka k uporabi kvalitetnih notnih izdaj. Svoje znanje in splošno razgledanost dijak širi z dostopanjem do spletnih informacij, kot so: IMSLP in druge knjižnice, You Tube, Spotify in podobni kanali za poslušanje glasbe. Priporočene vsebine, ki podpirajo ter širijo njegovo glasbeno znanje in spretnosti, so: avtentičnost igranja (*authenticity in music*), izvajalska praksa (*performance practice*), historično informirana izvajalska praksa (*historically informed performance practice*), najrazličnejše tehnike dihanja, sproščanja, motivacije, vizualizacije, EFT (*emotional freedom technique*) in somatske prakse (Aleksandrova tehnika, Feldenkraisova metoda, body-mind centering, body mapping, Grindeajina tehnika ...). Slednje omogočajo tudi stabilno zdravstveno stanje in psihofizično kondicijo, učinkovito soočanje s tremo in z izvajalsko anksioznostjo ter pripravljajo na optimalne izvajalske nastope. Dijak uporablja možnosti avdio in video snemanja glasbenih izvedb med poukom, med procesi vadenja in na nastopih.

Za negovanje glasbene pismenosti se dijak uči samostojnega pisanja programskih in koncertnih listov. Upošteva se izvirni, dogovorjeni in splošno sprejeti zapis skladateljevega imena in priimka, razvrstitve njegovih del, oznak ter naslovov skladb. Slednji so pogosto slovenjeni.

Medpredmetne povezave

Velik pomen ima medpredmetno povezovanje, kar pomeni iskanje povezav predmeta z drugimi predmetnimi področji, sodelovanje učiteljev različnih predmetnih področij v učno-vzgojnih dejavnostih, vzajemno načrtovanje skupne ali sočasne obravnave sorodnih vsebin in podobno. Učitelj se povezuje z drugimi strokovnimi člani pedagoškega aktiva, sodeluje pri načrtovanju medpredmetnih povezav in ustvarjalno oblikuje izvajanje učnega procesa.

Dijak se ob vključevanju v komorne skupine, zборе in druge skupne projekte navaja na medsebojno umetniško sodelovanje ter razvija sposobnosti komunikacije, ustvarjalnosti, samoiniciativnosti in podjetnosti. Svoje znanje, pridobljeno pri drugih strokovnih glasbenih predmetih, uporablja pri poglobljeni analizi skladb, kar pripomore k boljšemu razumevanju in h kvalitetnejši izvedbi programa. Večja prenosljivost znanja oblikuje tudi samostojnejšo osebnost, ki se lažje spopada z različnimi izzivi v stroki in v življenju. Zmožnost povezovanja

različnih znanj, uvidov in spretnosti pa hkrati prispeva k večji posameznikovi kulturni in etični zavesti ter osebnostni stabilnosti.

Učitelj spodbuja dijaka k obisku koncertov, ki so pomemben vir izkušenj in informacij, ki jih ne more zagotoviti sam pouk. Dijak tako spoznava bogastvo glasbene literature in se srečuje z interpretativnimi dosežki priznanih umetnikov, kar oblikuje njegovo umetniško osebnost. Ob tem spoznava zakonitosti profesionalnega dela svojega področja tudi s praktičnih, z organizacijskih in drugih vidikov, ki pomembno vplivajo na njegovo bodočo poklicno izbiro in pot.

Priporočeno je, da ima dijak svoje lastno kvalitetno in redno vzdrževano glasbilo.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti, ki jih dijak dosega v okviru pouka.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika. (1.1.2.2)
- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi. (1.1.4.1)
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo. (1.1.5.1)
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje. (1.3.1.1)
- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst. (1.3.2.1)
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. (1.3.4.1)
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje. (1.3.4.2)
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto. (1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem. (2.1.1.1)
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov. (2.1.3.1)
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv. (2.2.2.1)
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. (2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje. (3.1.2.2)
- » Glasbene dejavnosti spodbujajo radovednost (3.1.4.1) in sprostitvev. (3.2.3.2)

- » Vključuje se v gibalne dejavnosti ^{SC}(3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC}(3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja. ^{SC}(3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC}(3.3.2.1) in sodelovalne veščine. ^{SC}(3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi ^{SC}(4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo. ^{SC}(4.2.1.1), ^{SC}(4.3.1.1), ^{SC}(4.3.2.1)
- » Upravlja svojo digitalno identiteto. ^{SC}(4.2.6.1)
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. ^{SC}(4.5.1.1)

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov. ^{SC}(5.1.2.1), ^{SC}(5.3.1.1)
- » Vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev. ^{SC}(5.3.5.2)
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. ^{SC}(5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganje teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/ehqiiil>

Holcar, A. idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku klavirskega pouka spoznava glasbene vsebine skozi cilje različnih tem. Uči se študija ter oblikovanja interpretacij skladb različnih obdobij ter slogovnih značilnosti. Širok nabor klavirske literature omogoča izbor del, ki bodo najbolj koristila posamezniku. Z igranjem številnih raznolikih skladb, s transpozicijo preprostejših del in z branjem *a prima vista* dijak izboljšuje veščine branja. Posebno pozornost velja nameniti tudi pomnjenju izbranih glasbenih del in s tem krepitvi različnih vrst spomina (vizualni, analitični, motorični, slušni, oblikovni, čustveni, jezikovni).

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : uzavešča telesno ravnovesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred in med igranjem;
SC (3.2.3.2)
- : igra durove in molove lestvice v oktavni razdalji, čez štiri oktave vzporedno in kombinirano, v vseh tonalitetah z ustreznimi prstnimi redi, tudi v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra kromatično lestvico čez štiri oktave vzporedno in lestvice v dvojnih oktavah čez dve oktavi vzporedno, z ustreznimi prstnimi redi, tudi v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra veliko razložitev durovih in molovih kvintakordov z obrati, čez štiri oktave vzporedno;
- : nadgrajuje osnovne elemente pianistične tehnike v povezavi s klavirsko literaturo;
- : razvija koordinirano prstno tehniko;
SC (3.2.1.3)
- : spoznava pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije in dinamike v povezavi s klavirsko literaturo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede kromatično lestvico čez štiri oktave vzporedno in lestvice v dvojnih oktavah čez dve oktavi vzporedno;
- » izkaže napredek v razvoju koordinirane prstne tehnike;
- » zaigra durovo in molovo lestvico v oktavni razdalji, čez štiri oktave kombinirano;
- » zaigra veliko razložitev durovega in molovega kvintakorda z obrati, čez štiri oktave vzporedno.

TERMINI

◦ lestvice ◦ akordi ◦ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije in dinamike v povezavi s klavirsko literaturo

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj doseže priporočeni tempo pri lestvicah (četrtna je vsaj 120) in pri akordih (četrtna je vsaj 96). Razložitev akordov zaključimo z dodano ustrezno kadenco. Ocenjujemo koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno igranje izbranih lestvic in akordov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Dijak izkaže pridobljeno znanje pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja, na nastopih, seminarjih, tekmovanjih in s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost in natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : preko etud spoznava različne vrste tehnik;
- : se uči ustrezne izbire prstnih redov ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- : ob razvijanju hitrosti posebno pozornost posveča tonu, fraziranju, razvoju drobne tehnike, koordinaciji leve in desne roke, gibanju palca, rotaciji in različnim artikulacijam;
- : povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum;
- : razvija sposobnost igranja na pamet;
- SC (3.1.3.3)
- : spoznava pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije v povezavi s klavirsko literaturo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike;
- » izkaže pravilen izbor prstnih redov;
- » izkaže hitrost, spretnosti in veščine igranja;
- » izkaže napredek v povezovanju tehničnih in glasbenih prvin;
- » na pamet zaigra etudo virtuoznega značaja; izvzete so Etude C. Czernyja, op. 821.

TERMINI

◦ etuda ◦ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor etud naj upošteva raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih etud.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

CILJI

Dijak:

- : spozna temeljne značilnosti baroka in predklasicizma ter zgodovino razvoja klavirja;
- : nadgrajuje osnove polifonije z igranjem dvoglasja in triglasja;
- : obvladuje hkratno vodenje dveh glasov z različno artikulacijo in dinamiko z eno roko;
- : spozna temeljne zakonitosti in posebnosti baročne in predklasicistične literature;
- : spozna temeljne značilnosti galantnega sloga in umetnost okraševanja melodije v homofonem stavku;
- : usvaja posamezne skladbe ali stavke cikličnih del nemških, francoskih in italijanskih predklasicističnih skladateljev;
- : spozna pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije v povezavi s klavirsko literaturo;
- : z igro na pamet razvija glasbeni spomin.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna temeljne značilnosti baroka in predklasicizma ter zgodovino razvoja klavirja;
- » razume osnove polifonije z igranjem večglasja;
- » izkaže hkratno vodenje dveh glasov z različno artikulacijo in dinamiko z eno roko;
- » izkaže temeljno poznavanje zakonitosti in posebnosti baročne artikulacije, fraziranja, okraševanja in dinamike;
- » pozna temeljne značilnosti galantnega sloga in umetnost okraševanja melodije v homofonem stavku;
- » na pamet zaigra eno Dvoglasno ali Triglasno invencijo J. S. Bacha ali tri stavke različnega značaja iz Francoske suite J. S. Bacha;
- » na pamet zaigra skladbo iz obdobja predklasicizma.

TERMINI

- baročne in predklasicistične glasbene oblike
- pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Ob urtekstu preverjamo in raziskujemo izvajalske zakonitosti tudi v drugih kvalitetnih izdajah. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

KLASICIZEM

CILJI

Dijak:

- : spozna klasicistične ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in druge manjše oblike (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.);
- : spozna temeljne slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);
- : pri celoviti interpretaciji ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak razvija smisel za avtentičnost glasbenega izraza;
- : se uči daljše osredotočene pozornosti in spozna različne metode pomnjenja;
- : spozna pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna klasicistične ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki;
- » **obvlada temeljne slogovne značilnosti obdobja;**
- » izkaže napredek v obvladovanju sposobnosti daljše osredotočene pozornosti in uporablja različne metode pomnjenja;
- » **zaigra stavek v sonatni obliki in počasni stavek sonate M. Clementija ali J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna;**
- » **izvede vsaj en stavek sonate na pamet.**

TERMINI

- sonatni stavek in druge klasicistične oblike
- pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak med letom izvede vsaj dve sonati ali eno sonato in variacije, rondo ali fantazijo, od tega naj bo vsaj eno delo Haydna ali Mozarta. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : spozna temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : spozna temeljne glasbene oblike impresionizma in interpretacijske posebnosti impresionističnega sloga (tonsko in barvno niansiranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : seznana se s kompozicijskimi tehnikami 20. in 21. stoletja, sodobnimi nestandardnimi notnimi zapisi, z razširjenimi zvočnimi možnostmi klavirja in s tehnikami igranja;
- : posebno pozornost namenja estetiki tonskega oblikovanja;
- : usvaja različne tehnike pomnjenja (vizualno, analitično, mehanično, glasbeni spomin);
- : razvija smisel za avtentičnost glasbenega izraza;
- : spozna pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije v povezavi s klavirsko literaturo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » predstavi temeljne glasbene oblike romantike z interpretacijskimi značilnostmi romantičnega sloga;
- » opiše temeljne glasbene oblike impresionizma z interpretacijskimi značilnostmi impresionističnega sloga;
- » razloži nekatere kompozicijske tehnike 20. in 21. stoletja, sodobne nestandardne notne zapise, razširjene zvočne možnosti klavirja in tehnike igranja;
- » izkaže občutek za estetiko tonskega oblikovanja;
- » uporabi različne metode pomnjenja;
- » zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja na pamet.

TERMINI

- slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja, ○ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede vsaj eno večje delo ali več krajših del različnih avtorjev. Nekatere navedene zbirke v priporočeni literaturi vsebujejo skladbe različnih težavnostnih stopenj, zato je potrebna ustrezna in preiščljena izbira glede na dijakovo predznanje in predispozicije. Skladbe lažje težavnostne stopnje so primerne za širjenje repertoarja in branje *a vista*. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: z deli slovenskih skladateljev spoznava, ohranja, neguje in oživlja domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost;

○: pogloblja se v oblikovne značilnosti skladb;

○: spoznava različne skladateljske sloge slovenskih avtorjev;

!: *pozna licence in spoštuje pravice avtorjev ter jih ustrezno navaja.*

SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» z igranjem del slovenskih skladateljev izkaže poznavanje domače glasbene umetnosti in ustvarjalnosti;

» pozna različne skladateljske sloge slovenskih avtorjev.

TERMINI

◦ pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede vsaj eno delo slovenskega avtorja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» na nastopih

OPISNI KRITERIJI

» doživeta in natančna interpretacija skladb

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku klavirskega pouka spozna glasbene vsebine skozi cilje predlaganih tem. Uči se raziskovanja, poglobljenega študija ter oblikovanja interpretacij skladb različnih obdobij ter slogovnih značilnosti. Širok nabor klavirske literature omogoča izbor del, ki bodo najbolj koristila posamezniku. Z igranjem številnih raznolikih skladb, s transpozicijo preprostejših del in z branjem *a prima vista* dijak izboljšuje in nadgrajuje veščine branja. Posebno pozornost velja nameniti tudi pomnjenju izbranih glasbenih del in s tem krepitvi različnih vrst spomina. Prav tako pomembna je improvizacija, ki omogoča dijaku razvoj ustvarjalnih, slušnih in izraznih sposobnosti ter boljšo iznajdljivost v nepredvidljivih okoliščinah izvajalskih nastopov.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : uzavešča telesno ravnovesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred in med igranjem;
SC (3.2.3.2)
- : pogloblja znanje o durovih in molovih lestvicah v razdalji terce kombinirano in v razdalji sekste vzporedno v vseh tonalitetah z ustreznimi prstnimi redi, tudi v povezavi s klavirsko literaturo;
- : izvaja veliko razložitev durovega in molovega kvintakorda z obrati, kombinirano;
- : spozna veliko razložitev D7 in zm7 z obrati;
- : uporablja različne elemente pianistične tehnike v povezavi s klavirsko literaturo;
- : uporablja različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo;
- : razvija koordinirano prstno tehniko.
SC (3.2.1.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede veliko razložitev D7 in zm7 z obrati;

- » uporabi različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo;
- » zaigra durovo in molovo lestvico v razdalji terce, čez štiri oktave kombinirano in v razdalji sekste čez štiri oktave vzporedno;
- » zaigra veliko razložitev durovega in molovega kvintakorda z obrati, kombinirano.

TERMINI

- lestvice
- akordi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvaja tudi durove in molove kvintakorde z obrati z izhodiščem na istem tonu, vzporedno čez štiri oktave ali kombinirano. Ocenjujemo koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost in natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- igra etude, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike: sozvočni in razloženi intervali in akordi, skoki, trilčki, repetitije idr.;
- razvija hitrost, prožnost, spretnost in neodvisnost prstov ter rok;
- SC (3.1.1.1)
- uporablja ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- povezuje tehnične in glasbene prvine ter razvija izostrenost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha ter občutka za pulz, ritem, metrum in tempo;
- utrjuje igro na pamet.
- SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » poveže tehnične in glasbene prvine;
- » na pamet zaigra virtuosno etudo; izvzete so Etude C. Czernyja, op. 821 in op. 299, 1. in 2. zvezek.

TERMINI

- etuda

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor etud naj upošteva raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih etud.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

CILJI

Dijak:

- : pogloblja poznavanje zakonitosti in posebnosti baročne in predklasicistične literature;
- : spozna posamezne skladbe ali stavke cikličnih del nemških, francoskih in italijanskih predklasicističnih skladateljev;
- : obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna pojme za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike;
- » zaigra polifone skladbe;
- » **na pamet** zaigra Triglasno invencijo J. S. Bacha ali tri stavke različnega značaja iz Francoske suite J. S. Bacha;
- » **na pamet** zaigra skladbo iz obdobja predklasicizma.

TERMINI

- baročne in predklasicistične glasbene oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Ob urtekstu preverjamo in raziskujemo izvajalske zakonitosti tudi v drugih kvalitetnih izdajah. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

KLASICIZEM

CILJI

Dijak:

- : obvladuje klasicistične ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in druge manjše oblike (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.);
- : pogloblja slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);
- : obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » interpretira klasicistične ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki in druge manjše oblike;
- » zaigra stavek v sonatni obliki in počasni stavek Sonate M. Clementija ali J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna;
- » vsaj en stavek sonate izvede na pamet.

TERMINI

- sonatni stavek in druge klasicistične oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak med letom izvede vsaj dve sonati ali eno sonato in variacije, rondo ali fantazijo. Dijak naj izvede vsaj eno delo Haydna ali Mozarta. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : spozna temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : spozna temeljne glasbene oblike impresionizma in interpretacijske posebnosti impresionističnega sloga (tonsko in barvno niansiranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : seznaja se s kompozicijskimi tehnikami 20. in 21. stoletja, sodobnimi nestandardnimi notnimi zapisi, z razširjenimi zvočnimi možnostmi klavirja in tehnikami igranja;
- : obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede temeljne glasbene oblike romantike z interpretacijskimi značilnostmi romantičnega sloga;
- » izvede temeljne glasbene oblike impresionizma z interpretacijskimi značilnostmi impresionističnega sloga;
- » zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja na pamet.

TERMINI

- slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede eno večje delo in več krajših del različnih avtorjev. Analizira in zna utemeljiti značilnosti posameznih glasbenih obdobij ter prepozna vplive zgodnejših obdobij na kasnejše glasbene oblike. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

●: z igranjem del slovenskih skladateljev spoznava, ohranja, neguje in oživlja domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost;

SC (1.3.5.1)

●: spoznava različne kompozicijske sloge slovenskih avtorjev.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbe različnih kompozicijskih slogov slovenskih avtorjev.

TERMINI

◦ pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak igra vsaj eno skladbo slovenskega avtorja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih

OPISNI KRITERIJI

- » doživeta in natančna interpretacija skladb

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku klavirja samostojno raziskuje ter študira skladbe različnih obdobij skozi cilje predlaganih tem. Tehnično in čustveno doživeto izboljšuje in pogloblja interpretacijo skladb ter krepi sposobnost izvedbe daljših ter zahtevnejših skladb, oziroma sklopov skladb v obliki koncertnega programa. Krepi različne vrste spomina, pridobiva več samozavesti in samostojnosti ter časovne organiziranosti.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : uzavešča telesno ravnovesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred in med igranjem;
- SC (3.2.3.2)
- : igra lestvice v razdalji terce, sekste in decime v vseh tonalitetah, z ustreznimi prstnimi redi, tudi v povezavi s klavirsko literaturo;
- : pogloblja znanje o durovih in molovih lestvicah v dvojnih tercah, čez štiri oktave z vsako roko posebej ali z obema skupaj;
- : pogloblja znanje o kromatičnih lestvicah v dvojnih tercah, čez štiri oktave z vsako roko posebej ali z obema skupaj;
- : vadi veliko razložitev durovih in molovih kvintakordov z obrati, čez štiri oktave kombinirano;
- : vadi veliko razložitev dominantnih in zmanjšanih septakordov z obrati, čez štiri oktave vzporedno;
- : vadi lestvice v dvojnih oktavah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » obvlada lestvice v dvojnih oktavah;

- » zaigra durovo in molovo lestvico v dvojnih tercah, čez štiri oktave z vsako roko posebej ali z obema skupaj;
- » zaigra veliko razložitev dominantnega in zmanjšanega septakorda z obrati, čez štiri oktave vzporedno.

TERMINI

- lestvice
- akordi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj igra tudi dominantni septakord z obrati z izhodiščem na istem tonu, čez štiri oktave vzporedno ali kombinirano. Izbor kromatičnih lestvic v dvojnih tercah ali durovih in molovih lestvic v dvojnih sekstah ali oktavah naj se navezuje predvsem na klavirsko literaturo, ki jo dijak izvaja. Ocenjujemo koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost in natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : vadi etude, ki so primerne za razvoj najrazličnejših vrst tehnike;
- : izbira ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- : razvija odnos do jasnega in zvenečega tona ter obvladuje virtuosno, bravurozno in briljantno igro;
- : krepi psihofizično vzdržljivost.

SC (3.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » oblikuje jasen in zveneč ton ob virtuosni izvedbi;
- » **na pamet zaigra virtuosno etudo.**

TERMINI

- etuda

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak igra etude z raznolikimi tehničnimi prvinami, tudi v povezavi z njegovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se sooča v izbrani klavirski literaturi. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku ter na nastopih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, slogovno, muzikalno in izrazno obvladovanje izbranih etud ter zahtevnost programa.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

CILJI

Dijak:

- pogloblja znanje o zakonitostih in posebnostih baročne in predklasicistične literature;
- polifoni stavek nadgrajuje z igranjem zahtevnejšega večglasja ob predhodni analizi;
- pogloblja poznavanje temeljnih značilnosti galantnega sloga in umetnosti okraševanja melodije v homofonem stavku;
- (1.1.4.1)
- utrjuje igro na pamet.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra posamezne skladbe ali stavke cikličnih del nemških, francoskih in italijanskih predklasicističnih skladateljev;
- » na pamet zaigra Preludij in fugo iz WTK J. S. Bacha ali dva stavka iz Angleške suite ali Partite J. S. Bacha;
- » lahko skladbe izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

- baročne in predklasicistične glasbene oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak ob urtekstu preverja in raziskuje izvajalske zakonitosti tudi v drugih kvalitetnih izdajah. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

KLASICIZEM

CILJI

Dijak:

○: se uči analizirati strukturo klasicističnih cikličnih glasbenih oblik z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in drugih manjših oblik (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.);

○: pogloblja znanje o slogovnih značilnostih obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);

SC (1.1.2.2)

○: obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » interpretira klasicistične ciklične glasbene oblike z značilnimi stavki in druge manjše oblike;
- » na pamet zaigra sonato J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna po izboru v celoti;
- » lahko sonato izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

- sonatni stavek in druge klasicistične oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak med letom izvede vsaj eno sonato v celoti. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbrane sonate ter zahtevnost programa.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: obvladuje temeljne glasbene oblike romantike in interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija idr.);

SC (1.1.2.2)

○: obvladuje temeljne glasbene oblike impresionizma in interpretacijske posebnosti impresionističnega sloga (tonsko in barvno niansiranje, dinamika, pedalizacija idr.);

○: svoje pianistično znanje pogloblja s poznavanjem kompozicijskih tehnik 20. in 21. stoletja, sodobnih nestandardnih notnih zapisov, razširjenih zvočnih možnosti klavirja in tehnik igranja;

○: obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » interpretira temeljne glasbene oblike romantike s poglobljenim poznavanjem interpretacijskih posebnosti romantičnega sloga;
- » interpretira temeljne glasbene oblike impresionizma s poglobljenim poznavanjem interpretacijskih posebnosti impresionističnega sloga;
- » obvlada nekatere kompozicijske tehnike 20. in 21. stoletja, sodobne nestandardne notne zapise, razširjene zvočne možnosti klavirja in tehnike igranja;
- » **na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja;**
- » **lahko skladbe izvede skladbe po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.**

TERMINI

- slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede vsaj eno večje delo ali več krajših del različnih avtorjev. Analizira in zna utemeljiti značilnosti posameznih glasbenih obdobij ter prepozna vplive zgodnejših obdobij na kasnejše glasbene oblike. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb ter zahtevnost programa.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: z deli slovenskih skladateljev spoznava, ohranja, neguje in oživlja domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost;

○: pogloblja se v oblikovne značilnosti skladb;

○: raziskuje in primerja različne kompozicijske sloge slovenskih avtorjev.

SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbe različnih kompozicijskih slogov slovenskih avtorjev;

» na pamet zaigra eno ali več skladb slovenskega avtorja;

» lahko izvede skladbo po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

◦ pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvaja raznolike skladbe slovenskih avtorjev. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

» Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku klavirja samostojno raziskuje, študira in tehnično ter čustveno pogloblja interpretacijo skladb skozi cilje predlaganih tem. Združuje vse dosedanje znanje ter ga nadgrajuje v obliki daljših koncertnih programov, ki se ob zaključku leta odražajo v obliki zaključnega izpita ali maturitetnega nastopa. Obvlada različne oblike pomnjenja, razvija ustvarjalnost ter se uči organizacijskih veščin samostojne priprave koncerta.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : uzavešča telesno ravnovesje in sprošča morebitne odvečne napetosti pred in med igranjem;
SC (3.2.3.2)
- : vsestransko obvladuje in nadgrajuje tehnične in muzikalne prvine doslej omenjenih vsebin ter jih praktično uporablja v izvajalski praksi.
SC (3.2.1.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede tehnične in muzikalne prvine doslej omenjenih vsebin.

TERMINI

- lestvice ◦ akordi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor tehničnih in muzikalnih prvin naj se navezuje predvsem na klavirsko literaturo, ki jo dijak izvaja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost in natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : razvija odnos do jasnega in zvonečega tona ter obvladuje virtuosno, bravurozno in briljantno igro;
- : krepi psihofizično vzdržljivost.
- SC (3.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude, ki nadgrajujejo pridobljena znanja in veščine prejšnjih let;
- » na pamet zaigra virtuosno etudo.

TERMINI

- etuda

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor etud naj upošteva raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku ter na nastopih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, slogovno, muzikalno in izrazno obvladovanje izbranih etud ter zahtevnost programa.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

CILJI

Dijak:

🟡: nadgrajuje izvedbe zahtevnejših baročnih in predklasicističnih glasbenih oblik ter se pogloblja v njihove slogovne značilnosti;

SC (1.1.2.2)

🟡: izboljšuje slušno predstavo ter pogloblja teoretično, slušno, tehnično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje polifone strukture;

🟡: analizira in vrednoti lastne izvedbe.

SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» obvlada slušno predstavo in analitično poslušanje ter vrednotenje lastne izvedbe;

» na pamet zaigra Preludij in fugo iz WTK J. S. Bacha;

» lahko skladbo izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

• baročne in predklasicistične glasbene oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak samostojno oblikovno in harmonsko analizira izvajana dela. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

KLASICIZEM

CILJI

Dijak:

🟡: nadgrajuje izvedbe klasicističnih cikličnih glasbenih oblik z značilnimi stavki (sonate, koncerti) in drugih manjših oblik (fantazije, rondoji, variacije, plesi idr.);

SC (1.1.2.2)

🟡: obvladuje temeljne slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);

SC (1.3.2.1)

🟡: pri celoviti interpretaciji ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak utrjuje smisel za avtentičnost glasbenega izraza;

🟡: obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izoblikuje interpretacijo klasicističnih cikličnih glasbenih oblik z značilnimi stavki in drugih manjših oblik;

» izkaže integracijo metod pomnjenja;

» na pamet zaigra sonato J. Haydna ali W. A. Mozarta ali L. van Beethovna ali F. Schuberta po izboru v celoti;

» lahko sonato izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

◦ klasicistične glasbene oblike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak med letom izvede vsaj eno sonato v celoti. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : nadgrajuje interpretacijo glasbenih oblik romantike in se pogloblja v interpretacijske posebnosti romantičnega sloga (kantilena, rubato, artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : nadgrajuje interpretacijo glasbenih oblik impresionizma in se pogloblja v interpretacijske posebnosti impresionističnega sloga (tonsko in barvno niansiranje, dinamika, pedalizacija idr.);
- : svoje pianistično znanje širi s poznavanjem kompozicijskih tehnik 20. in 21. stoletja, sodobnih nestandardnih notnih zapisov, razširjenih zvočnih možnosti klavirja in tehnik igranja;
- SC (1.1.2.2)
- : nadgrajuje estetiko tonskega oblikovanja;
- : razvija smisel za avtentičnost glasbenega izraza;
- : obvladuje različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izoblikuje interpretacijo glasbenih oblik romantike in impresionizma;
- » obvlada nekatere kompozicijske tehnike 20. in 21. stoletja, sodobne nestandardne notne zapise, razširjene zvočne možnosti klavirja in tehnike igranja;
- » izkaže estetiko tonskega oblikovanja;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb 19., 20. ali 21. stoletja;
- » lahko skladbe izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

- slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede vsaj eno večje delo in več krajših del različnih avtorjev. Analizira in zna utemeljiti značilnosti posameznih glasbenih obdobij ter prepozna vplive zgodnejših obdobij na kasnejše glasbene oblike. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na javnih nastopih, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb ter zahtevnost programa.

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : z deli slovenskih skladateljev spoznava, ohranja, neguje in oživlja domačo glasbeno umetnost in ustvarjalnost;
- : pogloblja se v oblikovne značilnosti skladb;
- : raziskuje in primerja različne kompozicijske sloge slovenskih avtorjev;
- I: spoznava licence in spoštuje pravice avtorjev ter jih ustrezno navaja;
- SC (4.3.3.1)
- I: se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni in kolektivni ravni.
- SC (2.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » analizira oblikovne značilnosti skladb;
- » zaigra in primerja skladbe različnih kompozicijskih slogov;
- » na pamet zaigra eno ali več skladb slovenskega avtorja;
- » lahko skladbe izvede po notah, če je preostali letni program izveden na pamet.

TERMINI

- pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvaja raznolike skladbe slovenskih avtorjev. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku, na nastopih ter tekmovanjih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » na nastopih

OPISNI KRITERIJI

- » Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Brahms, J.: 51 Exercises, WoO 6;
- » Casella, A.: Il pianoforte, Casa Ricordi;
- » Cortot, A.: – Rational Principles of Piano Technique, Editions Salabert;
– Redefining Piano Technique, Editions Salabert in druga dostopna literatura;
- » Dekleva, I.: Klavirska tehnika, Založba Bogataj;
- » Hanon, C. L.: The virtuosio pianist;
- » Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird – Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;
- » Liszt, F.: Technical Exercises;
- » Long, M.: Le piano, Editions Salabert;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications;
- » Neuhaus, H.: O umjetnosti sviranja klavira, Jakša Zlatař;
- » Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry, Faber Music;
- » Timakin, E. M.: Klavirska pedagogija, Jakša Zlatař.

ETUDE

- » Bortkiewicz, S.: – Etude, op. 3,
– Etude, op. 15,
– Etude, op. 19;
- » Clementi, M.: Gradus ad Parnassum;
- » Cramer, J. B./Bülow, H. von: 60 etud;
- » Czerny, C.: – Etude, op. 299 (1.–4. zv.),

- Etude, op. 740,
- Etude, op. 821;
- » Liszt, F.: Etude, op. 1;
- » Moscheles, I.: Etude, op. 70;
- » Moszkowski, M.: – Etude, op. 72,
- Etude, op. 91;
- » Neupert, E.: 33 Etud.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

- » Bach, J. S.: – Dvoglasne invencije,
- Triglasne invencije (Sinfonie),
- Francoske suite;
- » Cimarosa, D.: Sonate;
- » Couperin, F.: Suite;
- » Händel, G. F.: – Chacone HWV 485,
- 12 fantazij,
- 6 fug, HWV 605–610,
- Klavierbuch aus der Jugendzeit,
- Suite HWV 436, 437, 438, 439, 441, 443, 446, 451;
- » Rameau, J. Ph.: Skladbe za čembalo;
- » Scarlatti, D.: Sonate;
- » Telemann, G. Ph.: – Fantazije,
- Fuge,
- Uverture.

KLASICIZEM

- » Beethoven, L. van: – Sonate, op. 2/1, op. 10/1 in 2, op. 14/1 in 2, op. 79,
- Variacije,
- Rondoji;
- » Clementi, M.: Sonate;
- » Haydn, J.: – Sonate, Hob. XVI: 5, 12, 21, 27, 31, 34, 35, 37, 47 48,

– Variacije,

– Koncerti;

» Mozart, W. A.: – Sonate, K. 279, 280, 281, 283, 284, 310, 330, 331, 332, 333, 457, 570, 576,

– Fantazije,

– Variacije,

– Koncerti.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

» Albeniz, I.: – Iberia,

– Navarra,

– Španska suita, op. 47, št. 1;

» Bartók, B.: – 14 Bagatel, op. 6,

– Mikrokozmos (5. in 6. zvezek),

– Romunski plesi,

– Sonatina;

» Bortkiewicz, S.: – Preludiji, op. 33 in op. 40,

– Elegija, op. 46;

» Brahms, J.: Valčki, op. 39;

» Cage, J.: Nevarna noč (The Perilous night), (za preparirani klavir);

» Chopin, F.: – Preludiji, op. 28,

– Berceuse, op. 57,

– Fantaisie-impromptu, op. 66,

– Ekoseze, op. 72,

– Impromptuji,

– Mazurke,

– Nokturni,

– Poloneze,

– Valčki;

» Čajkovski, P. I.: – Nokturno in Humoreska, op. 10,

– Šest klavirskih skladb, op. 19,

- Letni časi, op. 37;
- » Debussy, C.: – 2 arabeski,
 - Otroški kotiček (Children's corner),
 - Preludiji;
- » Falla, M. de: – Nokturno,
 - Ples mlinarja (Danza del Molinero);
- » Granados. E.: 12 španskih plesov;
- » Grieg, E.: – 4 humoreske, op. 6,
 - 4 listi iz albuma (4 Album leaves), op. 28,
 - Holbergova suita, op. 40,
 - Lirične skladbe;
- » Hačaturjan, A.: Tokata;
- » Kodály, Z.: – 7 klavirskih skladb, op. 11,
 - Valsette;
- » Lachenmann, H.: Otroška igra (Ein Kinderspiel);
- » Liszt, F.: – Tolažbe (Consolations), S. 172,
 - Božično drevo (Weihnachtsbaum), S. 186;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: – Pesmi brez besed,
 - Rondo capriccioso, op. 14;
- » Prokofjev, S.: – Preludij v C-duru, op. 12, št. 7,
 - Bežne vizije (Vision fugitives), op. 22,
 - Suita Romeo in Julija op. 75;
- » Rahmaninov, S.: – 5 fantazijskih skladb (5 Morceaux de Fantaisie), op. 3,
 - 7 salonskih skladb (7 Morceaux de Salon), op. 10,
 - 6 glasbenih utrinkov (6 Moments musicaux), op. 16,
 - Preludiji, op. 23,
 - 3 nokturni,
 - 4 Pieces;

- » Ravel, M.: – Couperinov nagrobnik (Le Tombeau de Couperin),
 - Pavana za umrlo princeso (Pavane pour une infante défunte);
- » Schubert, F.: – Glasbeni utrinki (Moment musicaux), op. 94,
 - Impromptuji, op. 90 in op. 142;
- » Schumann, R.: – Fantazijske skladbe (Fantasiestücke), op. 12,
 - Otroški prizori (Kinderszenen), op. 15,
 - Arabeska, op. 18,
 - Gozdni prizori (Waldszenen), op. 82;
- » Sibelius, J.: 13 skladb za klavir (13 Pieces for piano), op. 76;
- » Stravinski, I.: Scherzo;
- » Ščedrin, R.: 10 klavirskih skladb;
- » Šostakovič, D.: 3 fantastični plesi, op. 5;
- » Takemitsu, T.: Rain tree sketch II.

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

- » Bravničar, M.: Deset komornih skladb za klavir;
- » Dekleva, I.: Sedem prizorov;
- » Glavina, B.: – Klavirske miniature 3,
 - 18 Miniaturnih variacij na temo slovenske ljudske Čuk se je oženil,
 - 18 Miniaturnih variacij na temo slovenske ljudske Katarina Barbara,
 - Štiri meditacije in Tri male fantazije;
- » Horak, H.: Etude v obliki variacij na Paganinijevo temo (1. zvezek);
- » Kozina, M.: Sonatina facile;
- » Lipovšek, M.: Dvajset mladinskih pesmi za klavir;
- » Matičič, J.: – 10 Pieces Spéciales, op. 9,
 - Suita št. 2, op. 18;
- » Osterc, S.: Bagatele;
- » Šivic, P.: Sedem bagatel;
- » Škerjanc, L. M.: 12 preludijev;
- » Bradač, Z. in Hrašovec, S. (ur.): Slovenske klavirske skladbe za mladino, 6. zvezek, DZS.

2. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Brahms, J.: 51 Exercises, WoO 6;
- » Casella, A.: Il pianoforte, Casa Ricordi;
- » Cortot, A.: – Rational Principles of Piano Technique, Editions Salabert,
– Redefining Piano Technique, Editions Salabert in druga dostopna literatura;
- » Dekleva, I.: Klavirska tehnika, Založba Bogataj;
- » Hanon, C. L.: The virtuoso pianist;
- » Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird – Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;
- » Liszt, F.: Technical Exercises;
- » Long, M.: Le piano, Editions Salabert;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications;
- » Neuhaus, H.: O umjetnosti sviranja klavira, Jakša Zlatar;
- » Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry, Faber Music;
- » Timakin, E. M.: Klavirska pedagogija, Jakša Zlatar.

ETUDE

- » Clementi, M.: Gradus ad Parnassum;
- » Cramer, J. B./Bülow, H. von: 60 etud;
- » Czerny, C.: – Etude, op. 299 (3. in 4. zv.),
– Etude, op. 740,
– Etude, op. 821;
- » Liszt, F.: Etude, op. 1;
- » Mendelssohn, Bartholdy F.: Etude, op. 104;
- » Moscheles, I.: Etude, op. 70;
- » Moszkowski, M.: Etude, op. 72;
- » Neupert, E.: 33 etud.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

- » Bach, J. S.: – Triglasne invencije (Sinfonie),

- Francoske suite,
- Angleške suite,
- Koncerti za klavir in orkester;
- » Couperin, F.: – Skladbe za čembalo,
 - Suite;
- » Händel, G. F.: – 6 fug, HWV 605–610,
 - Sonate za čembalo,
 - 8 velikih suit, HWV 426–433;
- » Rameau, G. Ph.: Nouvelles Suites;
- » Scarlatti, D.: Sonate.

KLASICIZEM

- » Beethoven, L. van: – Sonate, op. 2/1, op. 10/1 in 2, op. 14/1 in 2;
 - Variacije,
 - Rondoji;
- » Clementi, M.: Sonate;
- » Haydn, J.: – Sonate, Hob. XVI:20, 21, 23, 28, 31, 33, 46, 49, 50, 51, 52,
 - Variacije,
 - Koncerti;
- » Mozart, W. A.: – Sonate,
 - Variacije,
 - Fantazije,
 - Koncerti.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

- » Albeniz, I.: – Iberia,
 - Navarra,
 - Španska suita, op. 47, št. 1;
- » Bartók, B.: – Allegro barbaro,
 - 14 bagatel, op. 6,
 - Bolgarski plesi,

- Mikrokozmos, (5. in 6. zvezek),
- Skice, op. 9/b,
- Suita op. 14;
- » Bortkiewicz, S.: – Elegija, op. 46,
 - Preludiji, op. 33 in op. 40;
- » Brahms, J.: Valčki, op. 39;
- » Cage, J.: Nevarna noč (The Perilous night), (za preparirani klavir);
- » Chopin, F.: - Briljantne variacije, op. 12,
 - Preludiji, op. 28,
 - Berceuse, op. 57,
 - Fantaisie-impromptu, op. 66,
 - Impromptuji,
 - Mazurke,
 - Nokturni,
 - Poloneze,
 - Valčki;
- » Čajkovski, P. I.: – Nokturno in Humoreska, op. 10,
 - 6 klavirskih skladb, op. 19,
 - Letni časi, op. 37,
 - 12 klavirskih skladb (12 Pieces for piano), op. 40,
 - 6 klavirskih skladb (6 Pieces for piano), op. 51,
 - 18 klavirskih skladb (18 Pieces for piano), op. 72;
- » Debussy, C.: – Preludiji,
 - Bergamska suita (Suite bergamasque);
- » Falla, M. de: – Nokturno,
 - Ples mlinarja (Danza del Molinero);
- » Fauré, G. U.: – Barkarola, št. 6, op. 70,
 - 8 kratkih skladb (8 Pièces brèves), op. 84;

- » Granados, E.: 12 španskih plesov;
- » Grieg, E.: – 4 skladbe za klavir (4 Pieces for piano), op. 1,
 - 6 poetičnih slik, op. 3,
 - 4 humoreske, op. 6,
 - Holberg suita, op. 40;
- » Kabalevski, D.: 24 preludijev, op. 38;
- » Kodály, Z.: – 7 klavirskih skladb, op. 11,
 - Valsette;
- » Lachenmann, H.: Otroška igra (Ein Kinderspiel);
- » Liszt, F.: – Leta popotovanja (Annes de Pèlerinage),
 - Madžarske rapsodije, št. 8 in št. 11,
 - 3 nokturni,
 - 3 pozabljeni valčki (Valse oubliées), S. 215;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: – Pesmi brez besed,
 - Rondo Capriccioso, op. 14;
- » Poulenc, F.: – Album de Six,
 - Villageoises;
- » Prokofjev, S.: – Bežne vizije (Vision fugitives), op. 22,
 - Suita Romeo in Julija, op. 75;
- » Rahmaninov, S.: – 5 fantazijskih skladb (5 Morceaux de Fantaisie), op. 3,
 - 7 salonskih skladb (7 Morceaux de Salon), op. 10,
 - 6 glasbenih utrinkov (6 Moments musicaux), op. 16,
 - Preludiji, op. 23,
 - 3 nokturni,
 - 4 skladbe (4 Pieces);
- » Ravel, M.: – Couperinov nagrobnik (Le Tombeau de Couperin),
 - Pavana za umrlo princeso (Pavane pour une infante défunte);
 - Sonatina;

- » Schubert, F.: – Glasbeni utrinki (Moment musicaux), op. 94,
 - Impromptuji, op. 90 in op. 142;
- » Schumann, R.: – Fantazijske skladbe (Fantasiestücke), op. 12,
 - Otroški prizori (Kinderszenen), op. 15,
 - Arabeska, op. 18,
 - Novelete (Novelletten), op. 21,
 - Nočne skladbe (Nachtstücke), op. 23,
 - Gozdni prizori (Waldszenen), op. 82;
- » Schumann, R./Liszt, F.: – Pomladna noč (Frühlingsnacht), S. 568/R. 256,
 - Posvetilo (Widmung);
- » Skrjabin, A. N.: – 24 preludijev, op. 11,
 - 5 preludijev, op. 16,
 - 4 preludiji, op. 22,
 - 2 preludija, op. 27;
- » Stravinski, I.: Scherzo;
- » Šostakovič, D.: – 3 fantastični plesi, op. 5,
 - 24 preludijev, op. 34;
- » Takemitsu, T.: Rain tree sketch II.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

- » Bravničar, M.: Deset komornih skladb za klavir;
- » Dekleva, I.: Sedem prizorov;
- » Glavina, B.: – Klavirske miniature 3,
 - 18 miniaturnih variacij na temo slovenske ljudske Čuk se je oženil,
 - 18 miniaturnih variacij na temo slovenske ljudske Katarina Barbara,
 - Štiri meditacije in Tri male fantazije;
- » Horak, H.: Etude v obliki variacij na Paganinijevo temo (2. zvezek);
- » Matičič, J.: –10 Pieces Spéciales, op. 9,
 - 9 preludijev, op. 14,
 - Suita št. 2, op. 28,

– Variations miniatures, op. 29;

» Osterc, S.: Arabeske za klavir;

» Pahor, K.: Tri arabeske;

» Ravnik, J.: Klavirske skladbe;

» Šivic, P.: Six pieces pour piano;

» Škerjanc, L. M.: – 12 preludijev,

– Sedem nokturnov za klavir;

» Ukmar, V.: Ekspresije.

3. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

» Brahms, J.: 51 Exercises, WoO 6;

» Casella, A.: Il pianoforte, Casa Ricordi;

» Cortot, A.: – Rational Principles of Piano Technique, Editions Salabert,

– Redefining Piano Technique, Editions Salabert in druga dostopna literatura;

» Dekleva, I.: Klavirska tehnika, Založba Bogataj;

» Hanon, C. L.: The virtuoso pianist;

» Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird - Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;

» Liszt, F.: Technical Exercises;

» Long, M.: Le piano, Editions Salabert;

» Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications;

» Neuhaus, H.: O umjetnosti sviranja klavira, Jakša Zlatac;

» Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry, Faber Music;

» Timakin, E. M.: Klavirska pedagogija, Jakša Zlatac.

ETUDE

» Chopin, F.: Etude, op. 10, op. 25 in op. posth.;

» Czerny, C.: Etude, op. 740;

» Debussy, C.: 12 etud;

» Liszt, F.: – 2 koncertni etudi,

– 3 koncertne etude,

– Etude po Paganiniju;

» Mendelssohn Bartholdy, F.: Etude, op. 104;

» Moszkowsky, M.: Etude, op. 72;

» Rahmaninov, S.: Etude slike (Etudes-tableaux), op. 33;

» Skrjabin, A. N.: – 12 Etudes, op. 8,

– 8 Etudes, op. 42;

» Saint-Saëns, C.: 6 Etudes, op. 111;

BAROK IN PREDKLASICIZEM

» Bach, J. S.: – Angleške suite,

– Preludiji in fuge iz WTK,

– Partite,

– Koncerti;

» Händel, G. F.: – 6 fug, HWV 605–610,

– Skladbe za čembalo,

– 8 velikih suit, HWV 426–433;

» Scarlatti, D.: Sonate.

KLASICIZEM

» Beethoven, L. van: – Sonate,

– Koncert, št. 1, op. 15 v C-duru,

– Koncert, št. 2, op. 19 v B-duru,

– Koncert, št. 3, op. 37 v c-molu;

» Haydn, J.: – Sonate,

– Koncerti;

» Mozart, W. A.: – Sonate,

– Koncerti;

» Schubert, F.: – Sonate;

» variacije, fantazije, rondoji in druga dela klasicističnih skladateljev.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

- » Albeniz, I.: – Iberia,
 - Navarra,
 - Španska suita, op. 47, št. 1;
- » Arenski, A. S.: 24 karakternih skladb (24 Morceaux caractéristiques), op. 36;
- » Bartók, B.: – 14 bagatel, op. 6,
 - 2 elegiji, op. 8/b,
 - Mikrokozmos, (6. zvezek),
 - Skice, op. 9/b,
 - Suita, op. 14;
- » Brahms, J.: – Scherzo, op. 4,
 - 4 balade, op. 10,
 - 8 klavirskih skladb, op. 76,
 - 2 rapsodiji, op. 79,
 - 7 fantazij, op. 116,
 - 3 intermezzi, op. 117,
 - 6 klavirskih skladb, op. 118,
 - 4 klavirske skladbe, op. 119;
- » Cage, J.: Nevarna noč (The Perilous night), (za preparirani klavir);
- » Chopin, F.: – Briljantne variacije, op. 12,
 - Preludiji, op. 28,
 - Barkarola, op. 60,
 - Balade,
 - Impromptuji,
 - Mazurke,
 - Nokturni,
 - Poloneze,
 - Scherzi,
 - Valčki;

- » Copland, A.: Mačka in miš (The cat and the mouse);
- » Čajkovski, P. I.: – Valse-Scherzo, op. 7,
 - Nokturno in Humoreska, op. 10,
 - 12 skladb (12 Pieces), op. 40,
 - 6 skladb (6 Pieces), op. 51,
 - 18 skladb (18 Pieces), op. 72;
- » Debussy, C.: – Pour le piano,
 - Preludiji,
 - Bergamska suita (Suite bergamasque);
- » Falla, M. de: – Obredni ognjeni ples (Danza ritual del fuego),
 - 4 španske skladbe za klavir (Cuatro piezas españolas),
 - Ples mlinarja (Danza del Molinero);
- » Fauré, G. U.: – 13 barkarol,
 - 13 nokturnov,
 - 3 romance brez besed (3 Romances sans paroles), op. 17,
 - 8 Pièces brèves, op. 84;
- » Gershwin, G.: Trije preludiji za klavir;
- » Ginastera, A.: Argentinski plesi (Danzas Argentinas), op. 2;
- » Granados, E.: Goyescas;
- » Grieg, E.: – 4 skladbe, op. 1,
 - 6 poetičnih slik, op. 3,
 - Sonata, op. 7,
 - Holberg suita, op. 40;
- » Kodály, Z.: – 9 klavirskih skladb, op. 3,
 - 7 klavirskih skladb, op. 11,
 - Meditacija na temo C. Debussya;
- » Liszt, F.: – Leta popotovanja (Annes de Pèlerinage),
 - Madžarske rapsodije, št. 8, 10, 11,

- 3 pozabljeni valčki (Valse oubliées), S. 215;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: – Rondo capriccioso, op. 14,
 - Resne variacije (Variations sérieuses), op. 54;
- » Messien, O.: 8 preludijev za klavir;
- » Milhaud, D.: Brazilska suita (Saudades do Brasil) op. 67;
- » Prokofjev, S.: – 4 skladbe (4 Pieces), op. 4,
 - Sarkazmi, op. 17,
 - Bežne vizije (Vision fugitives), op. 22,
 - Suita Romeo in Julija, op. 75;
- » Rahmaninov, S.: – 5 fantazijskih skladb (5 Morceaux de Fantaisie), op. 3,
 - 7 salonskih skladb (7 Morceaux de Salon), op. 10,
 - 6 glasbenih utrinkov (6 Moments musicaux), op. 16,
 - Preludiji, op. 23,
 - 3 nokturni,
 - 4 skladbe (4 Pieces);
- » Ravel, M.: – Vodne igre (Jeux d'eau),
 - Couperinov nagrobnik (Le Tombeau de Couperin),
 - Pavana za umrlo princeso (Pavane pour une infante défunte),
 - Sonatina,
 - Plemeniti in sentimentalni valčki (Valse nobles et sentimentales);
- » Respighi, O.: 6 skladb za klavir;
- » Schönberg, A.: 6 malih klavirskih skladb, op. 19;
- » Schubert, F.: – Glasbeni trenutki (Moments musicaux), op. 94,
 - Impromptuji op. 90 in op. 142;
- » Schumann, R.: – ABEGG variacije, op. 1,
 - Metulji (Papillons), op. 2,
 - Intermezzo, op. 4,
 - Impromptuji na temo Clare Wieck, op. 5,

- Fantazijske skladbe (Fantasiestücke), op. 12,
- Blumenstück, op. 19,
- Novelete (Novelletten), op. 21,
- Nočne skladbe (Nachtstücke), op. 23,
- Dunajsko pustno rajanje (Faschingschwank aus Wien), op. 26,
- Gozdni prizori (Waldszenen), op. 82;
- » Schumann, R./Liszt, F.: – Pomladna noč (Frühlingsnacht), S. 568/R. 256,
- Posvetilo (Widmung);
- » Skrjabin, A.: – 2 nokturna, op. 5,
- 2 impromptuja, op. 7, op. 14,
- Preludij in Nokturno, op. 9,
- 24 preludijev, op. 11,
- 5 preludijev, op. 16,
- 4 preludiji, op. 22,
- 2 preludija, op. 27;
- » Stravinski, I.: Tango;
- » Šostakovič, D.: – 24 preludijev, op. 34,
- 24 preludijev in fug, op. 87;
- » Takemitsu, T.: Rain tree sketch II;
- » Weber, C. M. von: Perpetuum mobile, op. 24.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

- » Bravničar, M.: Deset komornih skladb za klavir;
- » Dekleva, I.: Ples s sabljami (koncertna priredba skladbe A. Hačaturjana);
- » Glavina, B.: – Klavirske miniature 3,
- Zen preludiji;
- » Horak, H.: Etude v obliki variacij na Paganinijevo temo (2. zvezek);
- » Lipovšek, M.: Trije impromptuji;
- » Lovec, V.: Preludiji;
- » Matičič, J.: – Suita št. 1, op. 7,

- 10 Pieces Spéciales, op. 9,
- 9 preludijev, op. 14,
- Tri etude za levo roko, op. 25,
- Suita št. 2, op. 28,
- 12 etud, op. 30,
- Dances grotesques, op. 31,
- Etude, op. 66;
- » Osterc, S.: Arabeske za klavir;
- » Ramovš, P.: Sarkazmi;
- » Ravnik, J.: – Klavirske skladbe,
 - Valse melancholique;
- » Šivic, P.: Six pièces pour piano;
- » Škerjanc, L. M.: – 12 preludijev,
 - Sedem nokturnov,
 - Šest improvizacij;
- » Ukmar, V.: Ekspresije;
- » Žebre, D.: Nokturno.

4. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Brahms, J.: 51 Exercises, WoO 6;

- » Casella, A.: Il pianoforte, Casa Ricordi;
- » Cortot, A.: – Rational Principles of Piano Technique, Editions Salabert,
 - Redefining Piano Technique, Editions Salabert in druga dostopna literatura;
- » Dekleva, I.: Klavirska tehnika, Založba Bogataj;
- » Hanon, C. L.: The virtuoso pianist;
- » Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird – Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;
- » Liszt, F.: Technical Exercises;

- » Long, M.: Le piano, Editions Salabert;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications;
- » Neuhaus, H.: O umjetnosti sviranja klavira, Jakša Zlatař;
- » Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry, Faber Music;
- » Timakin, E. M.: Klavirska pedagogija, Jakša Zlatař.

ETUDE

- » Chopin, F.: Etude, op. 10, op. 25 in op. posth.;
- » Debussy, C.: 12 etud;
- » Liszt, F.: – 2 koncertni etudi,
– 3 koncertne etude,
– Etude po Paganiniju;
- » Moszkovski, M.: Etude, op. 72;
- » Rahmaninov, S.: Etude slike (Etudes-tableaux), op. 33;
- » Skrjabin, A. N.: – 12 Etudes, op. 8,
– 8 Etudes, op. 42;
- » Saint-Saëns, C.: 6 Etudes, op. 111.

BAROK IN PREDKLASICIZEM

- » Bach, J. S.: – Preludiji in fuge iz WTK,
– Italijanski koncert,
– Angleške suite,
– Partite;
- » Händel, G. F.: 8 velikih suit HWV 426–433;
- » Scarlatti, D.: Sonate.

KLASICIZEM

- » Beethoven, L. van: – Sonate,
– Koncert, št. 1, op. 15 v C-duru,
– Koncert, št. 2, op. 19 v B-duru,
– Koncert, št. 3, op. 37 v c-molu;

- » Haydn, J.: – Sonate,
 - Koncerti;
- » Mozart, W. A.: – Sonate,
 - Koncerti;
- » Schubert, F.: Sonate;
- » variacije, fantazije, rondoji in druga dela klasicističnih skladateljev.

SKLADBE 19., 20. IN 21. STOLETJA

- » Albeniz, I.: – Iberia,
 - Navarra,
 - Španska suita, op. 47, št. 1;
- » Arenski, A. S.: 24 karakternih skladb (24 Morceaux caractéristiques), op. 36;
- » Bartók, B.: – 2 elegiji, op. 8/b,
 - 4 klavirske skladbe, Sz. 22;
- » Brahms, J.: – Scherzo, op. 4,
 - 4 balade, op. 10,
 - 8 klavirskih skladb, op. 76,
 - 2 rapsodiji, op. 79,
 - 7 fantazij, op. 116,
 - 3 intermezzi, op. 117,
 - 6 klavirskih skladb, op. 118,
 - 4 klavirske skladbe, op. 119;
- » Britten, B.: Nočna skladba (Night piece);
- » Cage, J.: Nevarna noč (The Perilous night), (za preparirani klavir);
- » Chopin, F.: – Andante spianato in velika briljantna poloneza, op. 22,
 - Preludiji, op. 28,
 - Barkarola, op. 60,
 - Balade,
 - Mazurke,
 - Nokturni,

- Poloneze,
- Scherzi,
- Valčki;
- » Čajkovski, P. I.: – Valse-Scherzo, op. 7,
 - Nokturno in Humoreska, op. 10,
 - 12 skladb (12 Pieces), op. 40,
 - 6 skladb (6 Pieces), op. 51,
 - Dumka, op. 59,
 - 18 skladb (18 Pieces), op. 72;
- » Debussy, C.: – Odtisi (Estampes),
 - Podobe (Images),
 - Le jet d'eau,
 - Pour le piano,
 - Preludiji;
- » Egger, M.: One man band;
- » Falla, M. de: – Andaluzijska fantazija (Fantasia Baetica),
 - Obredni ognjeni ples (Danza ritual del fuego),
 - 4 španske skladbe za klavir (Cuatro piezas españolas),
 - Ples mlinarja (Danza del Molinero);
- » Fauré, G. U.: – 13 barkarol,
 - 13 nokturnov,
 - 3 romance brez besed (3 Romances sans paroles), op. 17,
 - 8 Pièces brèves, op. 84;
- » Ginastera, A.: Argentinski plesi (Danzas Argentinas), op. 2;
- » Granados, E.: Goyescas;
- » Kodály, Z.: – 9 klavirskih skladb, op. 3,
 - 7 klavirskih skladb, op. 11,
 - Meditacija na temo C. Debussyja;

- » Ligeti, G.: Musica ricercata;
- » Liszt, F.: – Leta popotovanja (Annes de Pèlerinage),
 - Madžarske rapsodije,
 - Poloneza v E-duru;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: – Rondo Capriccioso, op. 14,
 - Scherzo, op. 16/2,
 - Resne variacije (Variations sérieuses), op. 54;
- » Milhaud, D.: Brazilska suita (Saudades do Brasil) op. 67;
- » Prokofjev, S.: – 4 skladbe (4 Pieces), op. 4,
 - Sarkazmi, op. 17,
 - Bežne vizije (Vision fugitives), op. 22,
 - Suita Romeo in Julija, op. 75;
- » Rahmaninov, S.: – 5 fantazijskih skladb (5 Morceaux de Fantaisie), op. 3,
 - 7 salonskih skladb (7 Morceaux de Salon), op. 10,
 - 6 glasbenih utrinkov (6 Moments musicaux), op. 16,
 - Preludiji, op. 23, op. 32,
 - 3 nokturni,
 - 4 skladbe (4 Pieces);
- » Ravel, M.: – Vodne igre (Jeux d'eau),
 - Couperinov nagrobnik (Le Tombeau de Couperin),
 - Pavana za umrlo princeso (Pavane pour une infante défunte),
 - Sonatina,
 - Plemeniti in sentimentalni valčki (Valse nobles et sentimentales);
- » Respighi, O.: 6 skladb za klavir;
- » Schönberg, A.: 6 malih klavirskih skladb, op. 19;
- » Schubert, F.: – Andante z variacijami, op. 82,
 - Impromptuji, op. 90 in op. 142;
- » Schumann, R.: – ABEGG variacije, op. 1,

- Metulji (Papillons), op. 2,
- Intermezzo, op. 4,
- Impromptuji na temo Clare Wieck, op. 5,
- Fantazijske skladbe (Fantasiestücke), op. 12,
- Blumenstück, op. 19,
- Novelete (Novelletten), op. 21,
- Nočne skladbe (Nachtstücke), op. 23,
- Dunajsko pustno rajanje (Faschingschwank aus Wien), op. 26,
- Gozdni prizori (Waldszenen), op. 82;

- » Skrjabin, A.: – 2 nokturna, op. 5,
- 2 impromptuja, op. 7, op. 14,
- Preludij in Nokturno, op. 9,
- 24 preludijev, op. 11,
- 5 preludijev, op. 16,
- 4 preludiji, op. 22,
- 2 preludija, op. 27;

» Stravinski, I.: Tango;

- » Šostakovič, D.: – 24 preludijev, op. 34,
- 24 preludijev in fug, op. 87;

» Weber, C. M. von: Perpetuum mobile, op. 24.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

- » Bravničar, M.: Deset komornih skladb za klavir;
- » Dekleva, I.: Ples s sabljami (koncertna priredba skladbe A. Hačaturjana);
- » Glavina, B.: – Klavirske miniature 3,
- Zen preludiji;
- » Horak, H.: Etude v obliki variacij na Paganinijevo temo (2. zvezek);
- » Leskovic, B.: Dva plesa h Gamelanu;
- » Lipovšek, M.: Trije impromptuji;
- » Matičič, J.: – 10 Pieces Spéciales, op. 9,

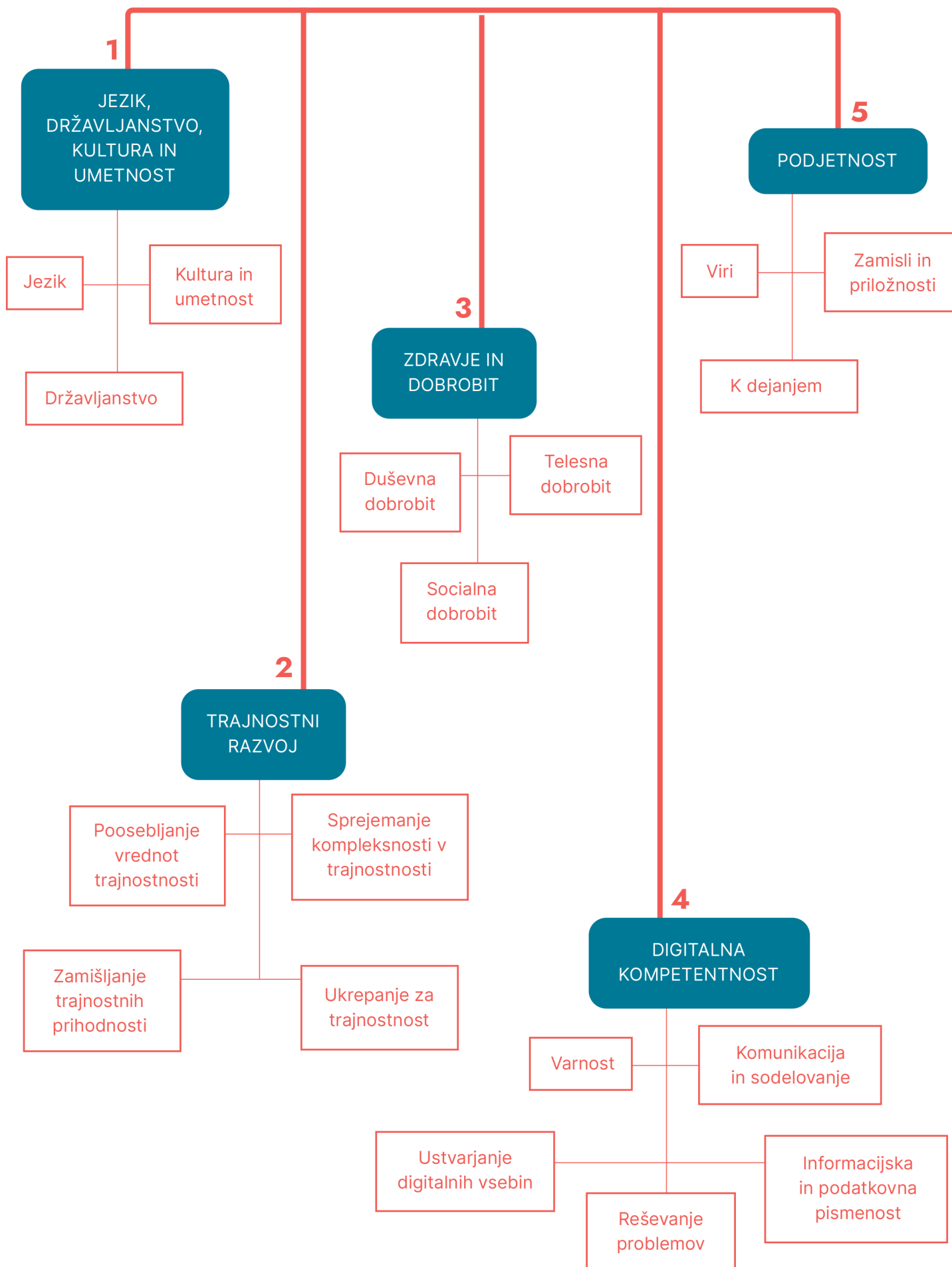
- 9 preludijev, op. 14,
- Tri etude za levo roko, op. 25,
- Suita št. 2, op. 28,
- 12 etud, op. 30,
- Dances grotesques, op. 31,
- Etude, op. 66;
- » Osterc, S.: – Arabeske,
 - Koral in fuga;
- » Ramovš, P.: Sarkazmi;
- » Ravnik, J.: – Klavirske skladbe,
 - Valse melancholique;
- » Srebotnjak, A.: Makedonski plesi;
- » Šivic, P.: Six pièces pour piano;
- » Škerjanc, L. M.: – 12 preludijev,
 - Sedem nokturnov,
 - Šest improvizacij;
- » Ukmar, V.: Ekspresije;
- » Žebre, D.: Nokturno.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.